

بخشنامه به کلیه واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی

به منظور حمایت از اختراعات و نوآوری های علمی، فنی و هنری در دانشگاه آزاد اسلامی و در راستای حفظ حقوق معنوی و علمی افراد در برخورداری از مزایای نوآوری های خود، بر اساس مفاد آئین نامه پیوست، نوآوری های مذکور مورد حمایت قرار می گیرند.

لازم است معاونان پژوهشی واحدها ضمن ایجاد فضای مناسب برای اعضای هیأت علمی، دانشجویان و دانش آموختگان، در هدایت و راهنمایی آنان جهت برخورداری از مفاد و مزایای این آئین نامه، اقدام نمایید.

معاون پژوهشی دانشگاه مسئول نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه است.

آئین نامه ثبت و حمایت از اختراعات و اکتشافات و سایر نوآوری های علمی، فنی و هنری در دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

با توجه به اینکه ثبت علمی و حقوقی اختراعات، اکتشافات و نوآوری های علمی، فنی و هنری و احترام به حقوق مالکیت معنوی تولیدات علمی، فنی و هنری می تواند زمینه ساز فضای اعتماد متقابل میان نوآوران و سازمان های ذی ربط گردد و افراد را به ارائه نوآوری های خود راغب کند و همچنین به منظور حفظ حقوق معنوی و علمی افراد در برخورداری از مزایای نوآوری های علمی، فنی و هنری اعضای هیأت علمی، دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه آزاد اسلامی مورد حمایت قرار می گیرند.

ماده ۱. تعاریف

۱. نوآوری علمی، فنی و هنری: شامل اختراع، اکتشاف، ابداع و هر نوع تولید علمی، فنی و هنری است که به تشخیص مراجع ذیربط ذکر شده در این آیین نامه، قابل ثبت علمی و حقوقی و حمایت مادی و معنوی باشد.

۲. ثبت حقوقی: فرایندی است که توسط اداره ثبت شرکت ها و مالکیت های صنعتی کشور انجام می شود و نوآوری فرد را به نام وی یا یک سازمان از نظر حقوقی ثبت می کند. این اقدام در خارج از دانشگاه آزاد اسلامی انجام می گیرد.

۳. ثبت علمی: فرایندی است که توسط مراکز بین المللی، سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران و یا کمیته ثبت نوآوری های علمی، فنی و هنری دانشگاه آزاد اسلامی انجام می شود و هدف از آن تأیید علمی نوآوری های علمی، فنی و هنری است.

۴. دانشگاه: منظور دانشگاه آزاد اسلامی است.

۵. کمیته: منظور کمیته ثبت نوآوری های علمی، فنی و هنری دانشگاه است.

ماده ۲. اهداف

۱. تشخیص و تأیید نوآوری های علمی، فنی و هنری؛
۲. ثبت علمی نوآوری های علمی، فنی و هنری؛
۳. کمک به ثبت حقوقی نوآوری های علمی، فنی و هنری؛
۴. حمایت از تداوم و استمرار نوآوری های علمی، فنی و هنری از طریق حمایت مستقیم و یا معرفی به سازمان های ذی ربط؛
۵. کمک به ثبت اختراع در خارج از کشور؛
۶. ایجاد بانک اطلاعاتی نوآوری های علمی، فنی و هنری؛

ماده ۳. کمیته ثبت نوآوری های علمی، فنی و هنری

به منظور بررسی تولیدات علمی، فنی و هنری اعضای هیأت علمی و دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه، کمیته ثبت نوآوری های علمی، فنی و هنری متشکل از اعضای ذیل ایجاد می شود:

اعضای کمیته

۱. معاون پژوهشی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته؛
 ۲. مدیرکل دفتر گسترش تولید علم به عنوان دبیر کمیته؛
 ۳. رئیس باشگاه پژوهشگران جوان یا نماینده ایشان؛
 ۴. رئیس کمیسیون مرکزی انجمن های علمی، ادبیو هنری دانشگاه یا نماینده ایشان؛
 ۵. یک نماینده از سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران؛
 ۶. ۴ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه از رشته های مختلف علمی، فنی و هنری و آگاه به فرایند ثبت علمی نوآوری های علمی، فنی و هنری بوده و خود دارای سوابق علمی مفید باشند.
- تبصره ۱. افراد مذکور در بند ۶ به پیشنهاد معاون پژوهشی دانشگاه و تأیید ریاست دانشگاه به مدت دو سال انتخاب می شوند.
- تبصره ۲. به پیشنهاد اعضای کمیته و به منظور مشورت، در هر جلسه می توان از افراد صاحب نظر و متخصص در زمینه موضوع آن جلسه، بدون حق رأی دعوت به عمل آورد.
- تعداد جلسات و اعتبار مصوبات کمیته
- جلسات کمیته حداقل ماهی یک بار تشکیل شده و مصوبات آن با حضور رئیس کمیته یا دبیر کمیته و حداقل ۳ نفر از اعضای کمیته رسمیت می یابد.
- تبصره ۳. تأیید علمی، فنی و هنری هر موضوع زمانی معتبر خواهد بود که در زمان بررسی و تصویب آن حداقل یک نفر از اعضای کمیته که در آن رشته تخصص دارد حضور داشته باشد.

ماده ۴. وظایف و اختیارات کمیته

۱. تشخیص و تأیید اعتبار نوآوری های علمی، فنی و هنری؛
۲. تعیین نوع حمایت از نوآوری های علمی، فنی و هنری تأیید شده؛
۳. معرفی افراد به سازمان های ذیربط به منظور به مرحله تولید رساندن نوآوری های علمی، فنی و هنری تأیید شده؛
۴. معرفی طرح های تأیید شده به شورای هدایت، دفتر گسترش تولید علم، دفتر امور پژوهشی و دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه به منظور حمایت های مادی و معنوی از نوآوری های علمی، فنی و هنری آنان و استفاده از مزایای مربوط که در هر یک از دفاتر یا شوراهای مذکور برای حمایت از نوآوران در نظر گرفته شده است.
۵. معرفی نوآوری های تأیید و ثبت شده اعضای هیأت علمی به هیأت ممیزه دانشگاه به منظور برخورداری از امتیازات ترفیع و ارتقاء؛
۶. ایجاد بانک اطلاعاتی نوآوری های علمی، فنی و هنری؛

ماده ۵. نحوه ارسال و بررسی نوآوری های علمی، فنی و هنری

۱. رایحه خلاصه ای از موضوع با توضیحات کافی (بدون ذکر جزئیات) به همراه عکس یا اطلاعات مورد نیاز توسط فرد متقاضی برای دفتر گسترش تولید علم دانشگاه.
 ۲. سپردن تعهد کتبی مبنی بر اینکه نوآوری مذکور برای اولین بار به دفتر تولید دانشگاه ارایه می شود و بدون حمایت مالی و معنوی سازمان های دیگر انجام شده است. همچنین ذکر نام و مشخصات همه افرادی که در انجام طرح مشارکت داشته اند، ضروری است.
 ۳. طرح مذکور پس از بررسی های اولیه و انطباق با مقررات مورد نظر، برای بررسی به داوران برگزیده کمیته ارسال می شود.
 ۴. در صورت نیاز، از فرد یا گروه علمی مربوط دعوت می شود تا طرح خود را در کمیته ارایه و از آن دفاع کنند.
 ۵. در صورت تأیید طرح، ثبت علمی و ثبت حقوقی آن انجام خواهد شد.
- تبصره ۱. متقاضی ثبت علمی و حقوقی موظف است اطلاعات مورد نیاز را به منظور بررسی دقیق موضوع، در اختیار کمیته قرار دهد. کلیه بررسی های علمی در کمیته صورت می گیرد و رایحه اصل طرح یا کپی آن به سایر افراد یا سازمان ها از طریق فرد متقاضی و کمیته ممنوع خواهد بود.

تبصره ۲. معرفی نوآوری های تأیید شده به مراکز و سازمان های ذیربط از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه و پیگیری موضوع توسط دفتر گسترش تولید علم تا زمان به ثمر رسیدن آن ؛

تبصره ۳. تعهدات مذکور در بند ۲ این ماده به این منظور اخذ می شوند تا علاوه بر اطمینان از تازگی طرح، هر نوع دعاوی حقوقی که از سوی افراد یا سازمان های دیگر مبنی بر مشارکت قبلی در انجام طرح ارایه می شود قابل پیگیری توسط دانشگاه می باشد.

ماده ۶. حقوق علمی تولیدات علمی، فنی و هنری

حقوق فرد و دانشگاه به میزان مشارکت هر دو طرف در به ثمر رسیدن طرح و بر اساس شرایط زیر تعیین می شود:

۱. در صورتی که طرح با سرمایه گذاری دانشگاه تهیه شده و به نتیجه برسد، حق علمی طرح و امتیاز آن متعلق به دانشگاه خواهد بود و مجری طرح در منافع حاصل از آن مشارکت خواهد داشت.

۲. در صورتی که طرح با سرمایه فرد به نتیجه رسیده باشد و برای تکمیل آن نیازی به سرمایه گذاری مجدد باشد، حق علمی طرح به طور مشترک به نام فرد و دانشگاه خواهد بود و منافع حاصل از تولید آن به میزان مشارکت دانشگاه در تکمیل طرح و سرمایه گذاری آن بر اساس قرارداد تعیین خواهد شد.

۳. در صورتی که طرح حاصل یک کار تحقیقاتی مصوب یا نتیجه رساله دکتری یا پایان نامه کارشناسی ارشد و یا پروژه دانشجویی در دانشگاه باشد، دانشگاه نیز در طرح سهیم بوده و فرد نمی تواند نتایج آن را بدون کسب مجوزهای لازم در جای دیگری (اعم از داخل یا خارج از کشور) ارایه کند.

تبصره ۲. متقاضی نمی تواند کاری را که با سرمایه گذاری سازمان دیگری به نتیجه رسیده است، بدون کسب مجوز رسمی آن سازمان، برای ثبت علمی یا به مرحله تولید رساندن آن به دانشگاه ارایه کند. متخلفین علاوه بر تعقیب حقوقی سازمان مذکور از سوی دانشگاه نیز متخلف محسوب شده و می بایست کلیه خسارات مالی و معنوی این اقدام را به دانشگاه بپردازد.

تبصره ۳. نتایج کلیه طرح هایی که از طریق دانشگاه به مرحله ثبت علمی می رسند (به جز طرح های مشمول بند ۳ این ماده) می بایست به نام دانشگاه ارایه شود.

تبصره ۴. کلیه حمایت های مادی و معنوی از نوآوری های علمی، فنی و هنری مشروط به حفش حقوق دانشگاه می باشد.

ماده ۷. منابع مالی

۱. بودجه پژوهشی واحدای دانشگاهی بر اساس بخشنامه شماره ۷۳/۴۰۲۰۱ مورخ ۸۵/۰۲/۲۶؛
۲. صندوق پژوهشی دانشگاه؛
۳. منابع مالی سازمان ها و مراکز ذی ربط که تمایل به سرمایه گذاری در نوآوری های علمی دانشگاه را دارند.

ماده ۸. میزان و نوع حمایت ها

۱. تامین هزینه های ثبت حقوقی و علمی در داخل و خارج از کشور به نام دانشگاه؛
۲. تامین هزینه های شرکت در مسابقات علمی داخلی و خارجی با هماهنگی دفاتر ذی ربط در معاونت پژوهشی دانشگاه؛
۳. معرفی برگزیدگان جشنواره های داخلی و خارجی به شورای هدایت دانشگاه به منظور استفاده از مزایای تعیین شده در آیین نامه آن شورا؛
۴. ارائه فرصت برای انجام یک طرح تحقیقاتی در زمینه نوآوری مذکور و تامین هزینه های آن با هماهنگی دفتر امور پژوهشی دانشگاه؛
۵. حمایت مالی و پشتیبانی از مقالات مربوط به نوآوری مذکور در مجلات و همایش های معتبر داخلی و خارجی؛
۶. تشویق مالی نوآوری های علمی، فنی و هنری ثبت شده توسط کمیته.